

RUSIJA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2016.

OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

Političko uređenje

Prema Ustavu iz 1993. Rusija je federacija s predsjedničkim sustavom vlasti. Administrativno je podijeljena na 89 saveznih jedinica: 21 republiku, šest pokrajina, 50 područja, dva savezna grada (Moskva i Sankt Peterburg), jedno autonomno područje i devet autonomnih okruga. Sve savezne jedinice svrstane su u sedam saveznih okruga koji zajednički čine federaciju, na čelu su im izaslanici koje imenuje predsjednik federalne države. Primarna im je zadaća nadzor primjene saveznog zakonodavstva u saveznim jedinicama.

Zakonodavnu vlast ima Savezna skupština koju čine dva doma: Državna Duma i Vijeće federacije. Duma ima 450 zastupnika koje biraju građani izravno na općim izborima na mandat od četiri godine. Kandidirati se mogu svi ruski državljani s navršenom 21 godinom života. Vijeće federacije ima 178 zastupnika koje biraju zakonodavna i izvršna tijela saveznih jedinica za razdoblje od četiri godine. Izvršnu vlast ima Vlada koja se sastoji od predsjednika vlade kojeg imenuje predsjednik države uz suglasnost Dume te zamjenika predsjednika i saveznih ministara koje imenuje predsjednik države na prijedlog predsjednika vlade. Predsjednik države ima pravo predsjedanja radom vlade te odlučuje o njezinoj raspuštanju. Najvažnije ovlasti savezne vlade su izrada i upravljanje državnim proračunom te osiguranje provođenja odluka na cjelokupnom teritoriju savezne države.

Na čelu države je predsjednik federacije koji je i vrhovni zapovjednik oružanih snaga; biran je na mandat od četiri godine na općim, tajnim i izravnim izborima, a može biti biran dva puta uzastopno. Kandidat za predsjednika mora biti ruski državljanin stariji od 35 godina koji je u zemlji boravio najmanje deset godina. Predsjednik zastupa državu u zemlji i inozemstvu, štiti njezino jedinstvo i neovisnost, osigurava djelovanje tijela vlasti na svim razinama i definira ciljeve vanjske i unutarnje politike. Parlamentu predlaže kandidate za suce Vrhovnog i Ustavnog suda te državnog odvjetnika. Predsjednik ima pravo zakonodavne inicijative, može raspustiti Dumu i raspisati referendum.

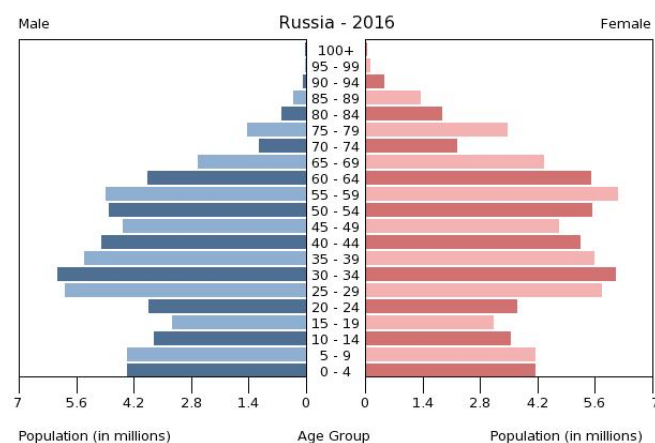
Posljednji parlamentarni izbori održani su u prosincu 2011., a za predsjednika vlade imenovan je Dmitrij Medvedev. Na posljednjim predsjedničkim izborima održanim u ožujku 2012. izabran je Vladimir Putin.

Rusija je članica Europske ekonomske zone (EEA), Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD), Svjetske trgovinske organizacije (WTO) i Međunarodnog monetarnog fonda (MMF).

Površina: 17.098.242 km².

Najveći gradovi: Sankt Peterburg (4.993.000), Novosibirsk (1.497.000), Jekaterinburg (1.379.000), Nižni Novgorod (1.212.000), Samara (1.164.000), Ufa (1.007.719), Volgograd (1.018.790), Krasnojarsk (1.017.226).

Stanovništvo

Dobna struktura

- 0 – 14 godina – 16,94 % (12.385.281 muškaraca / 11.726.473 žena)
- 15 – 24 godine – 9,71 % (7.071.489 muškaraca / 6.754.928 žena)
- 25 – 54 godine – 45,16 % (31.528.258 muškaraca / 32.753.350 žena)
- 55 – 64 godine – 14,27 % (8.727.233 muškaraca / 11.591.221 žena)
- 65 i više godina – 13,92 % (6.152.252 muškaraca / 13.664.930 žena)

Očekivana životna dob: 70,8 godina (65 godina za muškarce; 76,8 godina za žene).

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Posljednjih nekoliko godina rusko gospodarstvo usporava. Osnovni uzroci usporavanja leže u njegovoj strukturi (niska produktivnost i nizak rast investicija), dok model rasta utemeljen na rastu prihoda od izvoza energenata više ne funkcionira. Neprovođenje potrebnih reformi i zadržavanje sirovina (nafta, plin, žitarice) kao glavnog izvoznog proizvoda, u kombinaciji s reakcijom na vanjsko-političke poteze u vidu ekonomskih sankcija, imali su 2015. vrlo negativan učinak na rusko gospodarstvo.

MMF i Svjetska banka predviđaju nastavak recesije, međutim Rusija tvrdi da oporavak nije upitan te da zbog sankcija i kontra sankcija više trpi EU nego Rusija. Postoje još neki elementi koji mogu negativno utjecati na rusko gospodarstvo u budućnosti, prije svega rat u Siriji, suspenzija Ugovora o slobodnoj trgovini s Ukrajinom, proširivanje zabrane uvoza poljoprivrednih proizvoda iz EU i na Ukrajinu te zabrana tranzita ukrajinskih roba (i EU roba koje idu preko Ukrajine) kroz Rusiju prema Kazahstanu, a čini se i prema ostalim državama Srednje Azije i Kini. Ove mjere stupile su na snagu 1. siječnja 2016.

Makroekonomski pokazatelji

	2014.	2015.	2016.*	2017.*	2018.*
BDP, tekuće cijene (mlrd. eura)	1.524,1	1.192,8	1.110,1	1.369,2	1.397,3
BDP po stanovniku (eura)	10.414	8.144	7.578	9.346	9.554
Realni rast BDP-a (%)	0,7	- 3,7	- 0,8	0,7	1,6
Uvoz robe (mlrd. eura)	- 231,6	- 173,9	- 151,5	- 159,7	- 162,9
Izvoz robe (mlrd. eura)	374,3	307,7	237,9	267,4	280,2
Inflacija (%)	7,8	15,5	7,2	5,7	4,6
Nezaposlenost (%)	5,2	5,6	8,2	8,3	7,8
Prosječna godišnja neto plaća (euro)		3.312			

Izvor: IMF, Eurostat, EUI. (*) procjena

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

Dnevne novine

RB	Dnevne novine
1	Komersant
2	Izvestija
3	Vedemosti
4	Puska gazeta
5	Komsomoljska Pravda
6	Moskovski komsomolec
7	Novaja Gazeta
8	Argumenti i Fakti
9	Nezavisna Gazeta
10	Gazeta RBK

TV

RB	TV kanal
1	Lifenevs
2	Rusija 24
3	NTB
4	Prvi kanal
5	Rusija 1
6	RENTV
7	Dožd
8	RT
9	Zvezda
10	TV Centar

Časopisi

RB	Časopisi
1	Forbes
2	Star Hit
3	Snob
4	Profil
5	Ekspert
6	The New Times
7	Oganjok
8	Tatler
9	Komersant
10	GQ

PROFIL EMITIVNOGA TURISTIČKOG TRŽIŠTA

U 2015. na odmor je otputovalo 12.107.146 ruskih građana (manje od 10 % ukupnog broja stanovnika).

Broj turista koji su se odmarali u Rusiji značajno je porastao u odnosu na 2014.

Omiljene odmorišne destinacije

Omiljene destinacije ruskih turista u 2015. su Turska (3.608.874), Egipat (2.338.911), Finska (3.465.153), Španjolska (733.462), Italija (711.170), Tajland (709.995), Grčka (664.105), Bugarska (435.637), Estonija (1.538.484) i Njemačka (1.206.023), u koje su putovali uglavnom organizirano (80 %).

Komparativne prednosti/nedostaci omiljenih destinacija s gledišta organizatora putovanja / gostiju
Najveća prednost omiljenih destinacija je proizvod prilagođen ruskom masovnom turizmu (*all inclusive* aranžmani) te vrlo konkurentna cijena i bezvizni režim.

Navike putovanja

Vodeća vrsta prijevoza je zračni prijevoz.

Za omiljene destinacije i dalje su ključni organizatori putovanja i turističke agencije, odnosno turisti su u 2015. preferirali bukiranje putem organizatora putovanja.

Ruski turisti uglavnom preferiraju hotelski smještaj, naročito segment *all inclusive* ponude.

Više od 50 % putovanja bilo je motivirano turizmom i to uglavnom u potrazi za suncem, morem i plažama.

Prosječan budžet po putovanju iznosio je oko 1.500 eura po osobi.

Pregled organizatora putovanja

S obzirom na ekonomsku i političku situaciju na tržištu, u 2015. smanjio se broj specijaliziranih organizatora putovanja, a veliki organizatori putovanja glavni su pokretači industrije. Vodeći organizatori putovanja su TUI Group, Coral Travel, Anex, TEZ Tour, Thomas Cook, Pegas, Biblioglobus i Natali Tours.

OSVRT NA 2016.

OSVRT NA STANJE NA EMITIVNOM TURISTIČKOM TRŽIŠTU

Analiza emitivnog potencijala tržišta

Na osnovu podataka VCIOM-a (Sveruski centar proučavanja javnog mijenja), osnovna značajka i osnovni trendovi u ruskom turizmu u 2016. bili su štednja i odustajanje od putovanja na odmor u inozemstvo. Isti izvor tvrdi da je tijekom ljetnih mjeseci godišnji odmor iskoristilo samo 55 % građana, odnosno 4 % manje nego prošlo ljeto. Uspoređujući rezultate istraživanja s istim razdobljem prošle godine, 20 % ruskih građana koristilo je godišnje odmori, ali nisu nikamo putovali, tj. ostali su kod kuće, što je 7 % više nego prošle godine; 46 % građana godišnji odmor proveo je u vikendicama, a 17 % godišnji odmor provelo je putujući u ruske destinacije. Na godišnji odmor izvan granica Rusije otputovalo je 7 % ruskih građana. Prosječan budžet po članu obitelji za godišnji odmor iznosio je 36.000 rubalja (oko 450 eura).

Omiljene odmorišne destinacije

Ključna razlika između 2015. i 2016. je u izostanku Turske i Egipta s karte, ne samo omiljenih već i općenitih, turističkih destinacija za ruske turiste. Također, zbog daljnjeg pada kupovne moći i sniženja vrijednosti ruske valute, došlo je do ukupnog pada broja ruskih turista koji su putovali na godišnji odmor izvan granica Ruske Federacije. Za prvih šest mjeseci 2016. broj putnika koji su putovali izvan granica Rusije pao je za 13 % (13,2 milijuna), dok je u istom razdoblju 2015. taj broj iznosio 15,2 milijuna putnika. U prvih šest mjeseci 2015. u Tursku i Egipat putovalo je oko 2,5 milijuna putnika, dok je ove godine u te destinacije iz Rusije otputovalo manje od 200.000 turista.

Turska i Egipat, koji su proteklih godina bili lideri, nestali su s liste omiljenih destinacija. S obzirom da je Turska kao destinacija otvorena početkom listopada, do kraja godine sigurno će se zabilježiti određeni broj ruskih turista koji će posjetiti Tursku.

Pregled organizatora putovanja

Glavne pozicije u 2015. zadržali su organizatori putovanja s međunarodnim pedigreeom (TUI Rusija, Coral, TEZ, Pegas, Intourist, Anex Tour) te jaki ruski organizatori putovanja (Biblio Globus, Natalie Tours, PAC Group, Vedi). Od specijalista za hrvatske destinacije, jedini ozbiljni organizatori putovanja ostali su Paks, Vand i Ruski Ekspres. Zbog političkih napetosti između Rusije i Turske (što je i rezultiralo prekidom ekonomske i turističke suradnje između tih dviju zemalja), krajem 2015. svi organizatori putovanja s turskim korijenima ili turskim vlasničkim kapitalom (Coral, Pegas, TEZ, Anex...) izbrisani su iz Jedinog registra ruskih organizatora putovanja, no kroz svoje sestrinske kompanije nastavili su raditi. Bitno je napomenuti da je većina regionalnih organizatora putovanja tijekom 2015. nestala s tržišta.

Novi organizatori putovanja na tržištu koji su počeli raditi s hrvatskim destinacijama 2015.

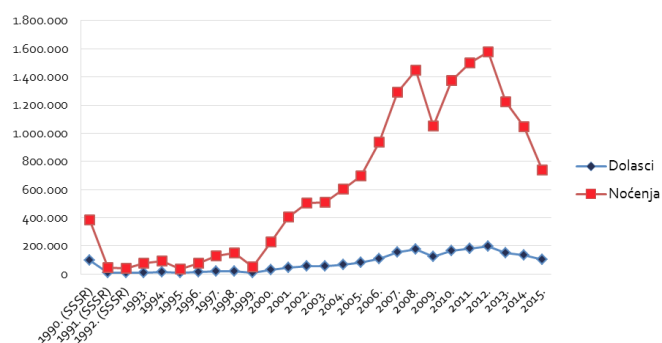
- Darim vam mir (DVM Tour)
- Globus Tour Novosibirsk
- Pac Group

PROCJENA UDJELA TRŽIŠTA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU

RUSIJA	Dolasci			Noćenja		
	apsol.	indeks	1990.=100	apsol.	indeks	1990.=100
1990. (SSSR)	95.829		100	382.419		100
1991. (SSSR)	8.998	9	9	48.133	13	13
1992. (SSSR)	7.099	79	7	38.630	80	10
1993.	10.399	146	11	77.808	201	20
1994.	13.216	127	14	93.278	120	24
1995.	7.652	58	8	37.985	41	10
1996.	12.000	157	13	76.000	200	20
1997.	17.286	144	18	128.759	169	34
1998.	18.516	107	19	150.510	117	39
1999.	9.001	49	9	51.793	34	14
2000.	28.414	316	30	227.555	439	60
2001.	46.238	163	48	406.744	179	106
2002.	55.479	120	58	503.822	124	132
2003.	56.972	103	59	510.098	101	133
2004.	67.696	119	71	605.285	119	158
2005.	80.335	119	84	695.201	115	182
2006.	108.672	135	113	936.639	135	245
2007.	157.259	145	164	1.288.828	138	337
2008.	175.135	111	183	1.446.776	112	378
2009.	121.971	70	127	1.051.991	73	275
2010.	164.999	135	172	1.375.981	131	360
2011.	182.203	110	190	1.497.751	109	392
2012.	196.308	108	205	1.577.872	105	413
2013.	151.087	77	158	1.221.603	77	319
2014.	133.391	88	139	1.044.878	86	273
2015.	101.444	76	106	739.731	71	193

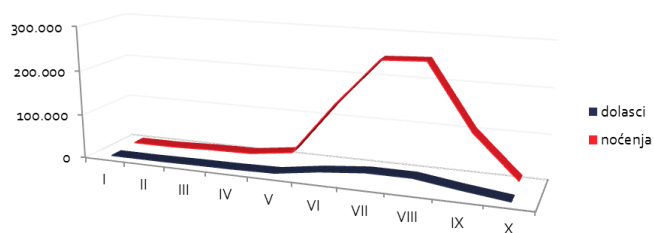
Izvor: DZS

Dolasci i noćenja ruskih turista u razdoblju 1990. – 2015.

REZULTATI ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ – LISTOPAD 2016. PREMA SUSTAVU eVisitor

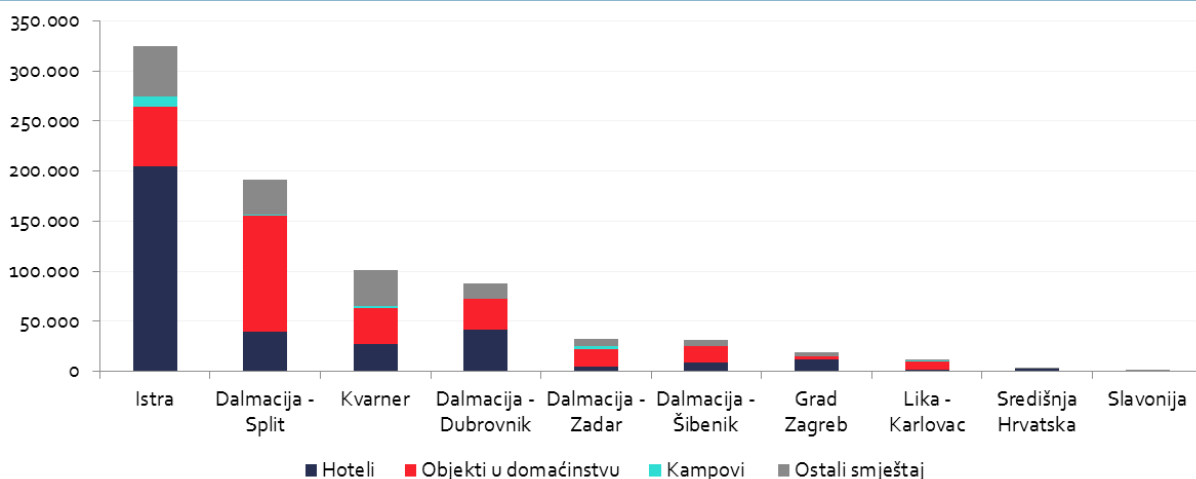
Dolasci i noćenja ruskih turista I. - X. 2016.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad/općina	noćenja
Poreč	135.489
Umag	135.489
Dubrovnik	46.808
Opatija	35.903
Rovinj	34.432
Pula	27.910
Brela	23.662
Makarska	21.931
Zagreb	18.877
Medulin	18.780

Noćenja ruskih turista prema vrstama smještaja i klasterima I. - X. 2016.

Dolasci i noćenja po klasterima

Klaster	dolasci	noćenja
Istra	34.792	325.258
Dalmacija - Split	21.540	191.216
Kvarner	13.728	100.650
Dalmacija - Dubrovnik	14.132	88.069
Dalmacija - Zadar	4.691	32.896
Dalmacija - Šibenik	4.069	31.903
Grad Zagreb	8.558	18.877
Lika - Karlovac	4.920	11.778
Središnja Hrvatska	1.430	3.439
Slavonija	394	937
Ukupno	108.254	805.023

Dolasci po dobi i spolu

Dobna skupina	muškarci	žene
0-14 godina	8,1%	7,9%
15-24 godina	3,2%	4,6%
25-34 godina	9,0%	12,9%
35-44 godina	11,0%	12,7%
45-54 godina	8,7%	8,3%
55-64 godina	4,4%	5,4%
65-74 godina	1,4%	1,8%
75 i više godina	0,3%	0,4%

Aktualni imidž Hrvatske

Imidž Hrvatske se postupno popravlja što potvrđuju i rezultati ove sezone. Prema podacima sustava eVisitor u prvih deset mjeseci ostvareno je više od 100.000 dolazaka i 800.000 noćenja, najviše u ljetnim mjesecima

Procjena je da će 2016., u odnosu na 2015., broj dolazaka ruskih gostiju porasti za oko 4 %.

Prema informacijama ruskih organizatora putovanja i Veleposlanstva Republike Hrvatske u Moskvi, procjena je da se omjer promijenio u korist individualnih turista te da je otprilike 60 : 40. Razlozi promjene su konzervativno poslovanje organizatora putovanja koji niti ove godine nisu bili skloni rizicima te su aranžmane u Hrvatskoj dogovarali u vrlo ograničenom opsegu zbog čega su turisti bili prisiljeni samostalno organizirati svoje putovanje.

Također, sve je veći broj turista koji su već bili u Hrvatskoj i koji su samostalno dogovorili smještaj u kojem su već bili, a preko organizatora putovanja organizirali su prijevoz i izradu vize.

Zastupljenost Hrvatske u programima organizatora putovanja

Hrvatska je i dalje u kategoriji malih destinacija za velike ruske i međunarodne organizatore putovanja. U 2016. naše destinacije počeo je prodavati još jedan od velikih organizatora putovanja (Coral Travel).

Svi vodeći organizatori putovanja koji rade s hrvatskim destinacijama ove godine očekuju blagi rast ili stagnaciju u odnosu na prošlu godinu. Novi organizator putovanja, Coral Travel, dodatno je povećao broj turista u organiziranom prometu.

Zrakoplovna povezanost s Hrvatskom

Aeroflot	redovni	Moskva – Zagreb	cjelogodišnji
Croatia Airlines	sezonski	Moskva – Split	1. 6. – 2. 10.
S7 Sibir flights (Globus)	sezonski	S. Peterburg – Zagreb	2. 6. – 23. 10.
	sezonski	Moskva – Pula	1. 5. – 2. 10.
	sezonski	Moskva – Split	5. 6. – 2. 10.
	sezonski	Moskva – Dubrovnik	2. 6. – 25. 9.
Ural Airlines	čarter	Moskva – Pula	28. 5. – 2. 10.
Nord Star	čarter	Moskva – Pula	17. 9.

Autobuseri

Osim Kaliningrad Tours koji je organizirao nekoliko autobusa za Hrvatsku, autobusni prijevoz zanemariv je način prijevoza.

Individualni promet

Bilježimo porast individualnih turista, ali još uvijek nemamo službene podatke.

PREDVIĐANJA ZA 2017.

TURISTIČKA SEZONA 2017. – OPĆI POKAZATELJI

Preliminarna procjena turističkog tržišta/ukupnih odlazaka na godišnji odmor u inozemstvo

Prema ocjenama ruskih ekonomista, Rusija je u 2016. dotaknula dno ekonomske krize koja je započela još 2008., a eskalirala 2014. i 2015. Na osnovu pokazatelja, stručnjaci predviđaju stabilizaciju te početak oporavka ruskog gospodarstva već u 2017., a taj bi se trend trebao nastaviti i u 2018. Pad BDP-a u 2016. očekuje se na razini od 0,7 – 0,8 %, u 2017. BDP bi trebao rasti od 0,5 – 0,9 %, a u 2018. od 1,5 – 1,9 %. Inflacija, koja je u 2016. na razini od 6,3 %, trebala bi se u 2017. spustiti na 5,3 – 5,7 % te u 2018. na 4,8 %. Kako će se navedeni statistički podaci odraziti na turistička putovanja u 2017. još nije vidljivo, s obzirom na niz drugih čimbenika uključujući i političke.

Preliminarna procjena redoslijeda omiljenih destinacija

S obzirom da je Turska ponovno otvorena za ruske turiste, za očekivati je povratak ruskih turista u turske destinacije, što će promijeniti sliku turističkih putovanja u odnosu na 2016. Još uvijek je neizvjesno što će biti s Egiptom pa je teško procijeniti razvoj situacije u sljedećoj godini.

Prognoze organizatora putovanja

Imajući u vidu pozitivne procjene Vlade Ruske Federacije na osnovu promjene ekonomske situacije u Rusiji u 2017., ruski organizatori putovanja optimističniji su nego 2016., mada se još nitko ne usuđuje davati procjene.

TURISTIČKA SEZONA 2017. – HRVATSKA

Okvirna procjena ukupnog broja dolazaka i noćenja u Hrvatskoj

Na osnovu ovogodišnjih rezultata te trendova koji vladaju na emitivnom tržištu, za pretpostaviti je da će u idućoj godini doći do porasta dolazaka broja gostiju iz Rusije.

Mjere koje bi prema mišljenju organizatora putovanja trebalo poduzeti u 2017.

Osnovna mjera koju predlažu je sufinanciranje troškova charter letova u pred i posezoni po putniku. Također predlažu da se tijekom pred i posezone organizira pojednostavljeni postupak ishoda hrvatskih nacionalnih viza koje bi sufinancirale hrvatskih vlasti.

Kalendar praznika i blagdana

Državni praznici i vjerski blagdani (Public Holidays)	2017.	Dan u tjednu	Tjedan u godini
Nova godina (New Year's Day)	1.1.2017	Nedjelja	52(1)
Nova godina (New Year's Day)	2.1.2017	Ponedjeljak	1
Nova godina (New Year's Day)	3.1.2017	Utorak	1
Nova godina (New Year's Day)	4.1.2017	Srijeda	1
Nova godina (New Year's Day)	5.1.2017	Četvrtak	1
Nova godina (New Year's Day)	6.1.2017	Petak	1
Ortodokсни Božić	7.1.2017	Subota	1
Nova godina (New Year's Day)	8.1.2017	Nedjelja	1
Nova godina (New Year's Day)	9.1.2017	Ponedjeljak	2
Dan branitelja domovine (Defenders of Fatherland Day)	23.2.2017	Četvrtak	8
Međunarodni dan žena (International Women's Day)	8.3.2017	Srijeda	10
Prvi svibanj (1st May)	2.5.2017	Utorak	18
Dan pobjede (Victory Day in 2nd World War)	9.5.2017	Utorak	19
Dan nezavisnosti/Dan Rusije (Independence/Russia Day)	13.6.2017	Utorak	24
Dan nacionalnog ujedinjenja	4.11.2017	Subota	44

Izvor: UNWTO/ETC The Russian Outbound Travel Market with Special Insight into the Image of Europe as a Destination

Školski praznici	2017.	
	Početak	Kraj
Zimski/božićni praznici	2.1.2017	15.1.2017
Proljetni praznici	22.3.2017	29.3.2017
Ljetni praznici	1.6.2017	1.9.2017
Jesenski praznici	4.11.2017	14.11.2017